

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cefnogi elusennau, gwirfoddolwyr a chymunedau

7. Dod o hyd i arian a'i gael

7.4.11 Nawdd ar gyfer adeiladau cymunedol

Rhagarweiniad

Mae codi arian i godi neu ailwampio adeilad cymunedol yn dipyn o her. Gall gymryd unrhyw beth rhwng dwy a phum mlynedd, neu fwy hyd yn oed, o'r cynlluniau cychwynnol i gael y cyllid a dechrau'r gwaith adeiladu. Mae'n debyg y bydd angen ichi fuddsoddi cryn dipyn o amser, egni a rhywfaint o arian yn y prosiect cyn gwybod a allwch godi'r arian angenrheidiol. Felly, mae angen ichi fod yn siŵr bod angen yr adeilad yn bendant a bod gan y gymuned fynediad iddo.

Gall dod o hyd i gyllid ar gyfer eich adeilad cymunedol, neuadd pentref neu ganolfan gymunedol ymddangos i fod yn orchwyl cymhleth iawn, gyda'r holl gyrff grantiau statudol ac anstatudol sy'n gweithio ar lefel Ewropeaidd, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol.

O gofio hyn, mae'r daflen wybodaeth hon yn cynnwys y cyllidwyr mwyaf amlwg sydd, ar y gorau, yn rhoi blaenoriaeth i adeiladau cymunedol, neu o leiaf yn ystyried anghenion adeiladau cymunedol. Dylid defnyddio'r daflen fel arweiniad cyffredinol yn unig. Dylech o hyd geisio cysylltu â'r ymddiriedolaeth briodol am fwy o wybodaeth fanwl cyn ymgeisio.

Cofiwch y gallai fod ffynonellau cyllid lleol ar gael na restrir yn y daflen wybodaeth hon. Unwaith y bydd gennych angen neu brosiect penodol mewn golwg, awgrymw'n eich bod yn ymweld â'ch cyngor gwirfoddol sirol lleol i holi am wybodaeth fanwl am grantiau, gan gynnwys unrhyw ffynonellau lleol.

Arian i Bawb Cymru

Nod y rhaglen hon gan y Gronfa Loteri Fawr yw cyllido prosiectau sy'n cynnwys pobl yn eu cymuned leol, sy'n dod â nhw at ei gilydd ar gyfer ystod o weithgareddau treftadol, elusennol, iechyd, addysgol, amgylcheddol a chymunedol eraill. Mae grantiau rhwng £500 a £5,000 ar gael.

Mae'r rhaglen yn barod i gyllido prosiectau a fydd wedi eu cwblhau ymhen 12 mis i gwrdd ag un neu ragor o'r nodau canlynol:

- Cefnogi gweithgareddau cymunedol.
- Ehangu mynediad a chyfranogiad.
- Cynyddu sgiliau a chreadigrwydd.

- Gwella ansawdd bywyd.

Gall ystod o fudiadau ymgeisio. Rhaid iddynt fod:

- Yn grŵp dielw gyda dogfen lywodraethu fel cyfansoddiad, cyfrif banc neu gymdeithas adeiladu, a chyfres o gyfrifon.
- Cyngor tref neu gymuned.
- Ysgol.
- Corff iechyd.

Cyswllt:

Cronfa Loteri Fawr, 2^{il} Lawr, Tŷ Ladywell, Y Drenewydd, Powys SY16 1JB.

Ffôn: 0845 4 10 20 30

Ffacs: 01686 622458

enquiries.wales@biglotteryfund.org.uk

www.biglotteryfund.org.uk

CADW

Grantiau i Adeiladau Hanesyddol

Mae Cadw'n un o asiantaethau gweithredol Lywodraeth Cymru. Mae'n gyfrifol am warchod, cadw a hybu gwerthfawrogiad o'r dreftadaeth adeiledig yng Nghymru.

Rhoddir **Grantiau Adeiladau Hanesyddol** i helpu gyda'r gwaith o drwsio ac adfer adeilad neu adeiledd o ddiddordeb hanesyddol neu bensaernïol arbennig.

Rhoddir y **Grant Ardal Cadwraeth** i waith allanol ar adeiladau mewn ardaloedd cadwraeth lle bernir y bydd y gwaith arfaethedig yn gwarchod neu'n harddu'n sylweddol yr Ardal Gadwraeth lle mae'r adeilad neu'r adeiledd wedi'i leoli. Dim ond gwaith i adeiladwaith hanesyddol adeilad sy'n gymwys i dderbyn grant. Ni fydd ceisiadau ar gyfer gwaith cynnal a chadw arferol neu i ail-wifrio / mesurau diogelwch er enghraifft, yn cael eu hystyried.

Grantiau Mentrau Dinesig (Treftadaeth)

Cymorth i brosiectau sy'n helpu i warchod, harddu neu wella'r amgylchedd ffisegol mewn trefi yng Nghymru, ac i gynyddu ymwybyddiaeth y cyhoedd o dreftadaeth Cymru. Mae'r cynllun wedi'i dargedu at gymdeithasau dinesig a grwpiau gwirfoddol eraill. Cynllun eang yw hwn wedi'i anelu at brosiectau sy'n cyfrannu at ymwybyddiaeth o'r dreftadaeth adeiledig ac yn hybu gwerthfawrogiad ohoni, e.e. arddangosfeydd, cyhoeddi deunyddiau addysgol a gwaith ffisegol i helpu gyda chyflwyno, dehongli a gwerthfawrogi adeiladau hanesyddol (e.e. ychwanegu placiau).

Cyswllt:

Cadw, Plas Carew, Unedau 5&7, Cefn Coed, Nantgarw, Caerdydd, CF15 7QQ

Ffôn: 01443 336 000

Ffacs: 01443 336 001

cadw@wales.gsi.gov.uk

www.cadw.wales.gov.uk

Sefydliad Esmée Fairbairn

Sefydliad Esmée Fairbairn yw un o'r sefydliadau grantiau annibynnol mwyaf yn y DU. Mae'r Sefydliad yn rhoi grantiau i fudiadau sy'n ceisio gwella ansawdd bywyd pobl a chymunedau yn y DU, yn bresennol ac i'r dyfodol. Rhoddir grantiau o fewn ddau lwybr:

- Prif gronfa
- Meysydd

Mae'r Sefydliad yn gwahodd ceisiadau gan elusennau cofrestredig neu grwpiau gyda dibenion elusennol. Nid oes dyddiadau cau ar gyfer ymgeisio.

Cyswllt:

Sefydliad Esmée Fairbairn,
90, York Way, Llundain N1 9AG

Ffôn: 020 7812 3700

Ffacs: 020 7812 3701

info@esmeefairbairn.org.uk

www.esmeefairbairn.org.uk

Sefydliad Charles Hayward

Mae'r Sefydliad yn rhedeg nifer o raglenni grantiau, sy'n cynnwys un ar gyfer ymchwil feddygol, rhaglen grantiau cymunedol a rhaglen i'r henoed. Rhoddir cyllid hefyd tuag at gostau cyfalaf adeiladau, estyniadau, addasiadau, offer a dodrefnu.

Mae'r grantiau'n amrywio rhwng £1,000 a £20,000. Ambell dro, mae'r Ymddiriedolwyr yn rhoi grantiau mwy i brosiectau eithriadol, sy'n dangos potensial anghyffredin.

Bydd pob cais yn derbyn ateb, ond efallai y bydd rhywfaint o oedi gan mai ond pedair gwaith y flwyddyn y mae'r Ymddiriedolwyr yn cyfarfod i ystyried ceisiadau.

Cyswllt: David Brown,

Sefydliad Charles Hayward, Hayward House, 45 Harrington Gardens
Llundain SW7 4JU

Ffôn: 020 7370 7063/7067 www.charleshaywardfoundation.org.uk

Sefydliad LankellyChase

Rhoddir grantiau rhwng £1,000 a £40,000. Mae'r Sefydliad yn cyllido prosiectau yn y meysydd canlynol yn fras: y celfyddydau, treftadaeth, torri'r cylch dieflig o gam-drin ac amddifadedd, datblygu cymunedau, iechyd meddwl a throseddwyr a chymdeithas, ac, am gyfnod byr yn unig, grantiau i fudiadau ffoaduriaid a cheiswyr lloches.

Rhoddir blaenoriaeth i elusennau llai, llawer ohonynt gyda chylch gwaith lleol neu ranbarthol yn unig. Prin yw'r grantiau a roddir i elusennau cenedlaethol mawr.

Mae rhaglenni penodol yn ymwneud ag adeiladau cymunedol yn cynnwys:

Cefnogaeth i eglwysi hanesyddol

Cefnogi cymunedau lleol i reoli a gwella defnydd y gymuned o Adeiladau Rhestredig Gradd 1 a Gradd 2. Mae hwn yn lle cynllun grantiau bach y Sefydliad ar gyfer Adeiladau Rhestredig Gradd 1 mewn ardaloedd gwledig. Bydd y rhaglen yn arddangos ffyrdd newydd o weithio gyda chynulleidfaoedd a chymunedau mewn ardaloedd difreintiedig i atal colled eglwysi hanesyddol a dangos sut all ailgenhedlu eglwys o'r fath fod yn gatalydd i adfywio cymunedol.

Datblygu cymunedau

Gwahoddir ceisiadau gan fudiadau sy'n hwyluso'r broses o greu cymdeithas fwy cynhwysol ac sy'n darparu ystod o weithgareddau sy'n:

- Cael eu rheoli a'u rhedeg gan y gymuned.
- Ymatebol i anghenion pob carfan o'u cymuned.
- Gweithio mewn partneriaeth ag asiantaethau gwirfoddol a statudol eraill i fynd i'r afael ag anghenion eu cymuned mewn ffordd holistig.
- Ceisio datblygu strategaethau cyllid cynaliadwy i'w galluogi i gyfrannu at ddatblygiad tymor hir eu cymuned ac sy'n rhoi cyfleoedd i bawb gael cyflawni ei botensial.
- Ceisio creu cyfleoedd cyflogaeth newydd sy'n cynhyrchu cyfoeth gwirioneddol mewn cymunedau.

Mae grantiau cyfalaf o hyd at £50,000 ar gael i helpu i brynu asedau, i addasu asedau (adeilad) presennol ac i brynu cyfarpar neu offer.

Rhoddir blaenoriaeth ar gyfer grantiau cyfalaf i fudiadau sy'n gweithio yn yr ardaloedd gwledig mwy anghysbell yn y DU ble mae cyfleusterau cymunedol yn hynod o gyfyngedig.

Cyswllt: Sefydliad LankellyChase,

1 The Court, High Street, Harwell, Didcot, Sir Rhydychen OX11 0EY

Ffôn: 01235 820044

Ffacs: 01235 432720

enquiries@lankellychase.org.uk

www.lankellychase.org.uk

Sefydliad Garfield Weston

Mae Sefydliad Garfield Weston yn darparu arian ar gyfer prosiectau yn y DU yn y meysydd cyffredinol canlynol: addysg; y celfyddydau; iechyd; yr amgylchfyd; y gymuned; ieuenctid; crefydd; lles; a chymdeithasol. Nid oes blaenoriaethau penodol ar gyfer yr ariannu, a chefnogir ystod eang o weithgarwch elusennol.

Mae'r Sefydliad yn cefnogi elusennau cofrestredig yn y DU, gan gynnwys y rhai hynny sydd â statws cofrestredig ac eithriedig (eglwysi, sefydliadau addysgol, ysbytai a chymdeithasau tai).

Cyswllt: Sefydliad Garfield Weston, Weston Centre,
10 Grosvenor Street,
Llundain, W1K 4QY
Ffôn: 020 7399 6565
Ffacs: 020 7399 6580 www.garfieldweston.org

Ymddiriedolaeth Elusennol J Paul Getty Ieuengaf

Prif nod yr ymddiriedolaeth hon yw cyllido prosiectau i liniaru tlodi, cefnogi pobl dan anfantais, ac effeithio ar newid hirdymor ble nad oes cymorth i'w gael yn hawdd o'r ffynonellau cyhoeddus neu breifat. Mae hefyd yn darparu cyllid ar gyfer y celfyddydau, a thuag at gadwraeth yr amgylchfyd naturiol ac adeiladol.

Cynigir dwy lefel o grantiau:

- Grantiau mawr rhwng £10,000 a £250,000 dros gyfnod o un i dair blynedd
- Grantiau bach hyd at £5,000 ar gyfer elusennau bach

Mae'r grantiau ar hyn o bryd wedi'u ffocysu ar gefnogi elusennau cofrestredig yn Lloegr, er y gellir ystyried ceisiadau oddi wrth rannau eraill o'r DU os yw'r prosiect yn debygol o fod yn genedlaethol

Cyswllt: Ymddiriedolaeth Elusennol J Paul Getty Ieuengaf, 1 Park Square West,
Llundain NW1 4LJ
Ffôn: 020 7486 1859
www.jpgettytrust.org.uk

Cronfa Dreftadaeth y Loteri

Mae Cronfa Dreftadaeth y Loteri'n helpu cymunedau ledled y Deyrnas Unedig. Y rhai sy'n gymwys i ymgeisio yw cyrff cyhoeddus, elusennol neu ddielw a sefydlwyd yn y DU gyda chadwraeth neu dreftadaeth fel un o'u prif bwrpasau.

Mae grantiau ar gael i brynu, gwarchod a gwella asedau o bwysigrwydd treftadaeth cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Mae'r meysydd treftadaeth canlynol yn gymwys: henebion; adeiladau hanesyddol a'u cynnwys; tirluniau o bwysigrwydd golygfaol,

gwyddonol neu hanesyddol; casgliadau llyfrgell arbennig, llawysgrifau, archifau a chofnodion eraill, casgliadau gan amgueddfeydd ac orielau; a hanes diwydiannol, trafnidiaeth a morol.

Parciau i Bobl (rhwng £250,000 a £5 miliwn)

Mae'r gyd-fenter tair blynedd hon rhwng Cronfa Dreftadaeth y Loteri a'r Gronfa Loteri Fawr yn helpu gyda'r gwaith o adfer ac adfywio parciau a gerddi cyhoeddus, gan gynnwys sgwariau, teithiau cerdded a rhodfeydd.

Grantiau i Atgyweirio Addoldai (£10,000 hyd at £100,000 yng Nghymru)

Dyfeisiwyd y rhaglen hon i helpu i gadw a chynnal treftadaeth sydd mewn perygl, drwy wneud gwaith atgyweirio brys i addoldai.

Menter Treftadaeth y Treflun (£250,000 hyd at £2 miliwn)

Grantiau sy'n helpu cymunedau i adfywio rhannau hanesyddol o'u trefi a'u dinasoedd. Dyfeisiwyd y rhaglen i fynd i'r afael â phroblemau mewn ardaloedd cymdeithasol ac economaidd anghenus ledled y DU. Mae'n annog partneriaethau i wneud atgyweiriadau a gwaith arall ar nifer o adeiladau hanesyddol yn yr ardaloedd hyn, ac i wella ansawdd bywyd pawb sy'n byw, gweithio neu'n ymweld â nhw.

Cyswllt: Cronfa Dreftadaeth y Loteri (Cymru) Ystafell 5A, Hodge House, Guildhall Place, Heol Eglwys Fair, Caerdydd, CF10 1DY

Ffôn: 029 2034 3427

wales@hlf.org.uk

Llinell Gymorth: 020 7591 6000

www.hlf.org.uk

Sefydliadau Teulu Laing

Mae gan y grŵp hwn gefndir Cristnogol efengylaidd, ond gyda'i gilydd mae'r rhestrau grantiau yn dyrannu i'r rhan fwyaf o feysydd lles ac iechyd yn ogystal ag i hybu Cristnogaeth, gartref a thramor. Mae cymorth i ymchwil feddygol, neu wyddonol ei natur, yn fwy prin, ac ni wneir grantiau o gwbl i'r celfyddydau. Rhoddir dros fil o grantiau bob blwyddyn, ac er bod llawer ohonynt yn fach, gwneir grantiau mawr iawn hefyd. Mae'r rhan fwyaf o'r grantiau yn mynd i fudiadau cenedlaethol, mawr neu fach, gyda dim ond rhywfaint o gyllid yn cael ei roi i fudiadau lleol neu ganghennau lleol o'r rhwydweithiau mwy.

Dylai cais am grant tuag at brosiect cyfalaf penodol fod ar ffurf llythyr byr yn rhoi manylion am y prosiect, cyfanswm ei gost, faint a godwyd eisoes a rhyw syniad o sut y mae'n cael ei gyllido.

Cyswllt: Sefydliadau Teulu Laing, 33 Bunns Lane, Mill Hill, Llundain, NW7 2DX

Ffôn: 020 8238 8890

Ffacs: 020 8238 8897

Y Gronfa Cymunedau Tirlenwi

O dan ddeddfwriaeth ddiweddar, Mae perchenogion safleoedd yn gorfod talu treth tirlenwi, a rhaid defnyddio rhan ohoni er budd yr amgylchedd a'r cymunedau cyfagos sydd o fewn radiws penodol i'r safle. Os oes gennych safle ac yn meddwl bod gennych brosiect addas, rhaid ichi gofrestru fel *corff amgylcheddol*.

Bydd ENTRUST yn asesu eich prosiect ac, os yw'n cwrdd â'r meini prawf perthnasol, bydd yn rhoi dogfennau i'ch prosiect fel y gallwch hawlio'r swm gofynnol gan eich gweithredwr tirlenwi lleol. Mae ffurflenni cais a chanllawiau ar gael oddi wrth ENTRUST. Rhoddir enghreifftiau o adeiladau cymunedol sy'n derbyn cyllid ar gyfer prosiectau adeiladu a gweithgaredd.

Cyswllt: ENTRUST,
60. Holly Walk, Royal Leamington Spa, Warwickshire, CV32 4JE
Ffôn: 01926 488300
information@entrust.org.uk
www.entrust.org.uk

Ymddiriedolaeth Manifold

Mae'r Ymddiriedolaeth yn cefnogi gwarchod gweithgareddau ac adeiladau o bwysigrwydd diwylliannol. Mae'r meysydd cymwys yn cynnwys: eglwysi; y celfyddydau ac addysg; yr amgylchedd ac achosion cymdeithasol. Mae'r rhan fwyaf o grantiau rhwng £500 a £5,000 ond rhoddir grantiau mwy hefyd. Rhaid i bob ymgeisydd fod yn elusen gofrestredig. Dylid gwneud ymholiadau cyffredinol a cheisiadau am grantiau drwy lythyr yn unig.

Cyswllt:
Ymddiriedolaeth Manifold, Shottesbrooke House, Maidenhead
SL6 3SW
Ffacs: 01628 820159
helen.niven@cumberlandlodge.ac.uk

Ymddiriedolaeth Amgylcheddol Veolia

Nod y cynllun hwn yw hybu arferion rheoli gwastraff cynaliadwy a rhoi budd i gymunedau lleol sydd yng nghyffiniau safle tirlenwi. Rhaid i brosiectau ddisgyn i un o'r pedwar categori canlynol (a ddisgrifir hefyd fel 'gwrthrychau' yn Rheoliadau Treth Tirlenwi 1996 a 1999):

- Gwella ac adfer tir halogedig.
- Atal a symud llygredd, er enghraifft, ar dir Llwyd.
- Darparu, gwella a chynnal a chadw parciau a mwynderau cyhoeddus.

- Trwsio, adfer a chynnal a chadw eglwysi neu adeiladau o ddiddordeb hanesyddol neu bensaernïol. Rhaid i eglwysi fod ar agor i'r cyhoedd ar gyfer addoliad crefyddol, a rhaid i adeiladau eraill hefyd gwrdd â gofynion mynediad i'r cyhoedd. Mae enghreifftiau o brosiectau'n cynnwys gwelliannau i du mewn eglwysi, adfer neuaddau pentref neu adnewyddu adeilad rhestredig.

Nid oes uchafswm na lleiafswm cyllid a gallai'r Ymddiriedolaeth gyllido prosiectau bach lleol neu brosiectau mwy tymor hir. Bydd union lefel y cyllid yn dibynnu ar y prosiect unigol.

Gellir cyflwyno cais ar unrhyw adeg gan fod Bwrdd yr Ymddiriedolaeth a'r Paneli Rhanbarthol yn cyfarfod yn rheolaidd.

Cyswllt: Ymddiriedolaeth Amgylcheddol Onyx, Ruthdene, Station Road, Four Ashes, Wolverhampton WV10 7DG
Ffôn: 01902 794677 info@veolitrust.org
www.veolitrust.org

Pobl a Lleoedd (Y Gronfa Loteri Fawr)

Nod Pobl a Lleoedd yw dod â phobl at ei gilydd i wneud eu cymunedau'n gryfach ac i wella eu hamgylchoedd gwledig a threfol.

Bydd yn cefnogi prosiectau lleol a rhanbarthol, a rhai sy'n gweithio ledled Cymru. Gall Pobl a Lleoedd gyllido prosiectau sy'n adfywio cymunedau, gwella cysylltiadau cymunedol ac yn harddu amgylchoedd lleol a mwynderau cymunedol.

Mae arian ar gael ar gyfer prosiectau cyfalaf a refeniw a gellir ei ddefnyddio i ddatblygu cymunedau neu gymunedau budd.

Bydd y rhaglen yn parhau yn agored ar gyfer ceisiadau tan ganol 2011. Adolygir y rhaglen gyfredol a'i ddilyn gan raglen newydd yn 2011.

Cyswllt: Am wybodaeth am y grantiau neu ymholiadau cyffredinol, ffoniwch linell gynghori'r Gronfa Loteri Fawr ar **01686 611 700** neu e-bostiwch enquiries.wales@biglotteryfund.org.uk

Chwaraeon Cymru

Chwaraeon Cymru yw'r corff cenedlaethol sy'n gyfrifol am ddatblygu a hybu chwaraeon a hamdden. Mae Chwaraeon Cymru yn rhedeg nifer o gynlluniau cyllido sy'n ceisio cynyddu cyfranogiad a gwella perfformiad pobl mewn chwaraeon yng Nghymru.

Datblygu Cyfleusterau

Cynllun cyfalaf wedi'i noddi gan y Loteri Genedlaethol i wella cyfleusterau chwaraeon ar lefel leol a chenedlaethol. Drwy gefnogi ac angori gwaith datblygu, defnyddir cyllid

cyfalaf yn strategol i gefnogi datblygiad chwaraeon a gweithgareddau corfforol, yn bennaf mewn ardaloedd sydd eu hangen fwyaf arnynt. Yr egwyddorion sylfaenol sydd wrth wraidd dosbarthu arian i brosiectau cyfalaf ar lefel leol yw sicrhau:

- Y budd mwyaf a pharhaol i ddatblygiad chwaraeon a chymunedau.
- Gwerth am arian.
- Manteision i'r ardaloedd a'r prosiectau sydd wedi eu hadnabod i fod yn fwyaf anghenus o ran hamdden, chwaraeon ac yn ariannol.

Prosiectau o £12,500 neu fwy yn ymwneud â gwaith adeiladu cyfalaf, mannau chwarae, prynu tir neu hawliau mewn tir, a / neu i brynu cyfarpar cyfalaf.

Cyswllt: eich swyddfa ranbarthol Chwaraeon Cymru agosaf, am ragor o wybodaeth

Ffôn: 0845 045 0904

Ffacs: 0845 846 0014

info@sportwales.org.uk

www.sports-council-wales.co.uk

Ymddiriedolaeth Tudor

Mae'r Ymddiriedolaeth yn cwrdd ag ystod o anghenion cyfalaf a refeniw, yn enwedig costau'n gysylltiedig ag adeiladu, i grwpiau gwirfoddol a chymunedol. Nid oes lleiafswm nac uchafswm a gwobrwyir y grantiau dros gyfnodau o un, dwy neu dair blynedd.

Cyswllt: Yr Ymddiriedolwyr, Ymddiriedolaeth Tudor, 7 Ladbroke Grove, Llundain, W11 3BD

Ffôn: 020 7727 8522

general@tudortrust.org.uk

www.tudortrust.org.uk

Sefydliad Wolfson

Grantiau ar gyfer adeiladau a chyfarpar, ond nid ar gyfer costau refeniw na phrosiect, mewn tri phrif faes:

- ymchwil feddygol a gofal iechyd
- gwyddoniaeth, technoleg ac addysg
- y celfyddydau a'r dyniaethau

Gall y grantiau fod yn fawr iawn a phur anaml y bydd unrhyw un yn llai na £5,000.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn rhoi grantiau ar gyfer:

- Prosiectau cyfalaf, tuag at gost adeilad newydd neu estyniad, neu i adnewyddu adeilad presennol.
- Cyfarpar ar gyfer pwrpas penodol a / neu ddodrefn a ffitiadau.

Cyswllt: Yr Ysgrifennydd Gweithredol,
Sefydliad Wolfson
8 Queen Anne Street,
Llundain W1G 9LD
Ffôn: 020 7323 5730
Ffacs: 020 7323 3241
www.wolfson.org.uk

Ymddiriedolaeth Pilgrim

Blaenoriaethau presennol yr Ymddiriedolwyr yw:

Gwarchod

Ar hyn o bryd mae'r Ymddiriedolaeth yn ceisio dyrannu tua 60% o'r grantiau blynyddol i'r maes budd hwn.

Mae gan Ymddiriedolwyr ddiddordeb arbennig mewn:

- Gwarchod adeiladau hanesyddol a nodweddion pensaernïol, yn enwedig prosiectau sy'n rhoi defnydd newydd i adeiladau o ddiddordeb hanesyddol neu bensaernïol eithriadol. Fodd bynnag, bydd Ymddiriedolwyr ond yn ystyried trwsio'r adeiladwaith hanesyddol, ac nid creu cyfleusterau newydd.
- Cadwraeth gweithiau celfyddyd, llyfrau, llawysgrifau, ffotograffau a dogfennau, ac eitemau amgueddfa.
- Hybu gwybodaeth drwy ymchwil academiaidd a'i lledaenu.

Addoldai

(Daw grantiau ar gyfer y maes budd hwn o ddyraniadau gwarchod ac ysgoloriaethau).

- Mae'r Ymddiriedolaeth yn rhoi grantiau bloc blynyddol i drwsio adeiladwaith eglwysi hanesyddol o unrhyw enwad i Ymddiriedolaeth Gwarchod Eglwysi Hanesyddol yng Nghymru a Lloegr. Dylid felly cyfeirio ceisiadau'n uniongyrchol at y corff priodol.
- Mae'r Ymddiriedolaeth yn rhoi grantiau i gadw cynnwys hanesyddol (organau, clychau, gwydr a henebion, ayb) a strwythurau a henebion pwysig mewn ierdydd eglwysi i addoldai o bob enwad.

Lles cymdeithasol

Ar hyn o bryd, nod yr Ymddiriedolaeth yw dyrannu tua 40% o'i grantiau blynyddol i'r maes diddordeb hwn.

- Prosiectau sy'n helpu ac yn cefnogi pobl sy'n camddefnyddio alcohol neu gyffuriau.
- Prosiectau mewn carchardai.
- Prosiectau sy'n ceisio goleuo a datblygu polisi ac arferion yn y meysydd blaenoriaeth uchod.

Cyswllt: Ymddiriedolaeth Pilgrim,
Clutha House, 10 Storeys Gate, Llundain, SW1P 3AY
Ffôn: 020 7222 4723
info@thepilgrimtrust.org.uk
www.thepilgrimtrust.org.uk

Allchurches Trust Limited

Nod Ymddiriedolaeth Allchurches yw hybu'r grefydd Gristnogol, cyfrannu at gyllid unrhyw sefydliadau neu gymdeithasau elusennol a chyflawni unrhyw bwrpas elusennol.

Bydd grantiau'n cael eu hystyried mewn ymateb i apeliadau i gefnogi Eglwysi, sefydliadau Eglwysig, elusennau crefyddol, elusennau sy'n gwarchod treftadaeth y DU, colegau diwinyddol ac ysgolion sy'n hybu'r grefydd Gristnogol. Dros y 15 mlynedd diwethaf, mae Ymddiriedolaeth Allchurches wedi dosbarthu mwy na £44 miliwn i esgobaethau, plwyfi a mudiadau elusennol eraill.

Cyswllt: Ymddiriedolaeth Allchurches, Beaufort House, Brunswick Road, Caerloyw GL1 1JZ

Ffôn: 01452 873189

atl@ecclesiastical.com

www.allchurches.co.uk

Sefydliad Elusennol Trusthouse

Mae grantiau ar gael i fudiadau elusennol a dielw yn y DU. Anelir yr arian at brosiectau o fewn y meysydd blaenoriaethol canlynol: Iechyd ac Anabledd; Cefnogaeth Gymunedol; Addysg y Celfyddydau a Threftadaeth. Mae arian ar gael ar gyfer costau cyfalaf a refeniw.

Mae'r Sefydliad yn cynnig grantiau o dan dri chynllun ar wahân:

- Cynllun Carlam - ar gyfer ceisiadau £5,000 ac is (grantiau cyfalaf a refeniw)
- Rhaglen Grantiau Bach (grantiau cyfalaf a refeniw) rhwng £5,001 a £9,999
- Rhaglen Grantiau Mawr o rhwng £10,000 a £30,000 i brosiectau cyfalaf yn unig (e.e. adeiladau gan gynnwys adeiladau newydd, adnewyddiadau, estyniadau). Ni ddylai'r cyfanswm fod yn fwy nag £1 miliwn.

Cyswllt: Sefydliad Elusennol Trusthouse, 6th Floor,

65 Leadenhall Street,

Llundain, EC3A 2AD

Ffôn: 020 7264 4990

www.trusthousecharitablefoundation.org.uk

Ymddiriedolaeth Elusennol Gerald Micklem

Ymddiriedolaeth elusennol gyffredinol yw hwn. Ni chyfyngir o gwbl ar yr Ymddiriedolwyr o ran sut fath o brosiect neu ardal y medrant eu cefnogi, ac fel rheol maen nhw'n barod i ystyried unrhyw faes. Nid ydynt yn rhoi grantiau i, nac yn gwneud trefniadau noddi gydag unigolion neu fudiadau nad ydynt yn elusennau wedi eu cofrestru yn y DU.

Nid oes maint arferol o grant, er bod yr Ymddiriedolwyr yn gwneud nifer fawr rhwng £2,000 a £3,000. Gall y grantiau fod yn rhai unwaith yn unig, neu'n gylchol, ac i bwrpas refeniw neu gyfalaf.

Cyswllt: Bolinge Hill Farm, Buriton, Petersfield, Hampshire, GU31 4NN

Ffon: 01730 264207

mail@geraldmickleme.org.uk

Y Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol a Gweithgareddau

Mae'r cynllun grantiau hwn yn cael ei redeg gan Lywodraeth Cymru i helpu mudiadau cymunedol a gwirfoddol i ddarparu cyfleusterau neu i gyflawni gweithgareddau a fydd yn hybu adfywiad cymunedau.

Mae'r rhaglen ar gael i grwpiau gwirfoddol a chymunedol yn unig. Rhaid i'ch mudiad fod yn hunanlywodraethol, yn bennaf ddi-fusnes, yn ddielw, ac er budd i'r cyhoedd. Os oes angen cyllid ar gyfer adeilad arnoch, rhaid ichi fod yn berchen cyfreithiol arno neu'n gallu dangos tenantiaeth sicr yn y tymor hir.

Mae'r rhaglen yn bennaf yn un cyfalaf.

Ei phwrpas yw bod yn gronfa i fudiadau ei defnyddio i lenwi'r bylchau sy'n weddill yn eu cyllid ar ôl holi ynghylch ffynonellau cyllid eraill – gweler y rhestr o'r prif ffynonellau cyllid ar gyfer cyrff cymunedol a gwirfoddol.

Rhoddir grantiau o dan Adran 126 Deddf Grantiau Tai, Adeiladu ac Adnewyddu 1996.

Ystyrir ceisiadau am arian cyfatebol ar gyfer grantiau Ewropeaidd yn yr un modd â cheisiadau eraill, ac asesir hwynt yn gystadleuol i sicrhau bod y cyllid sydd ar gael yn gallu helpu'r prosiectau mwyaf haeddiannol.

Pa fathau o brosiectau y gellir eu cyllido?

Gall y Rhaglen eich helpu i ddarparu cyfleusterau neu gyflawni gweithgareddau i hybu adfywiad cymunedau drwy fynd i'r afael â'r blaenoriaethau canlynol:

- Creu neu ailwampio cyfleusterau sydd ar gael i'r gymuned gyfan, neu eu haddasu i sicrhau mynediad cyfartal i bobl anabl fel sy'n ofynnol o dan Ddeddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995.
- Gweithredu i wella'r amgylchedd adeiledig neu naturiol i bobl leol.
- Gwellu lles y gymuned drwy annog ffyrdd o fyw egniol ac iach.
- Darparu cyfleusterau neu weithgareddau sy'n lleihau tlodi, anghydraddoldeb, gwahaniaethu ac anfantais gymdeithasol.
- Annog hyfforddiant sy'n targedu pobl agored i niwed neu wedi eu heithrio.
- Ysgogi busnesau cymunedau a mentrau cymdeithasol.
- Helpu i hyrwyddo cyfleoedd gwaith ac incymau gwell.
- Cynnwys pobl o bob oed a gallu yn y gymuned a mynd i'r afael ag anghenion grwpiau sydd wedi eu heithrio'n gymdeithasol.
- Cryfhau hunaniaeth ieithyddol a diwylliannol y gymuned.

Faint o arian sydd ar gael?

Gellir rhoi grantiau ar gyfer prosiect cyfalaf unigol neu tuag at gostau am hyd at dair blynedd. Mae'r grantiau mwyaf fel arfer yn £100,000 mewn unrhyw flwyddyn ariannol (1 Ebrill tan 31 Mawrth) neu'n gyfanswm o £300,000. Mae'r rhan fwyaf o geisiadau am lawer llai na hyn.

Dylai'r gyllideb ar gyfer eich prosiect fod yn gywir a realistig, oherwydd ni ellir fel arfer cynyddu grantiau ar ôl eu cymeradwyo.

Mae ceisiadau am arian cyfatebol tuag at grantiau Ewropeaidd neu grantiau loteri yn cael eu hystyried yn yr un modd ag eraill. Felly, os ydych yn gofyn am arian cyfatebol, dylech dal fedru dangos eich bod wedi holi ynghylch yr holl ffynonellau priodol eraill. Rhaid ichi gynnwys tystiolaeth o faint o gyllid y byddwch yn ei dderbyn gan y prif gorff cyllido, neu fanylion llawn os ydych yn aros am y canlyniad. Dylech fod mor realistig â phosibl wrth roi'r amserlen ar gyfer y prosiect.

A ydyw gweithgareddau masnachol yn gymwys i dderbyn cymorth?

Mae cyllid cyhoeddus i fudiadau sy'n cyflawni gweithgareddau masnachol, hyd yn oed rhai gyda statws elusennol, yn dod o dan reolau 'cymorth gwladol' y Comisiwn Ewropeaidd. O dan y rheolau hyn, caniateir grantiau o ffynonellau cyhoeddus ond os yw'r cyfanswm sydd i'w dderbyn dros gyfnod treigl o dair blynedd o dan lefel arbennig (ar hyn o bryd, €100,000, sef tua £65,000). Fodd bynnag, gall prosiectau fod yn gymwys o dan un o nifer o eithriadau bloc, sy'n cynnwys grant wedi'i dargedu'n benodol at hyfforddiant neu greu swyddi. Gellir cael mwy o wybodaeth gan Lisa Clarridge yn yr Uned Polisi Cyfiawnder Cymdeithasol ar 01685 729307.

Cysylltiadau:

Os oes gennych unrhyw gwestiynau neu angen pecyn cais, cysylltwch â'r swyddog achos perthnasol ar gyfer eich ardal.

Judith Davies

Ffôn: 01685 729315

Penybont-ar-Ogwr, Caerffili, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Rhondda Cynon Taf, Torfaen, Wrecsam

Eryl Loring

Ffon: 01685 729317

Caerdydd, Sir Gaerfyrddin, Ceredigion, Nedd Port Talbot, Casnewydd, Sir Benfro, Abertawe.

Roger Plater

Ffon: 01685 729321

Sir Fôn, Blaenau Gwent, Conwy, Gwynedd, Merthyr Tudful, Powys, Bro Morgannwg a phob prosiect yn yr iaith Gymraeg.

Cyllid ar gyfer gwerthusiadau ac astudiaethau ymarferoldeb

Y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol

Mae'r cynllun grant yma ddim ond ar gael i ymddiriedolaethau cadwraeth adeiladau sydd ar gofrestr, neu sy'n aelodau o Sefydliad y DU o Ymddiriedolaethau Cadwraeth. Rhaid i'r ymddiriedolaeth arddangos fod diwedd y prosiect yn ddichonadwy, a bod penderfyniad i barhau a'r prosiect.

Bwriad y grantiau datblygu prosiect yw helpu Ymddiriedolaethau gyda chostau a threuliau datblygu prosiect unwaith y sefydlir ei hyfywdra, a'i symud at ddechreubwynt y gwaith.

Yr uchafswm grant i bob prosiect yw £20,000 a gall gynnwys cyfuniad o'r canlynol, er enghraifft:

Costau gweinyddol: gellir hawlio unrhyw gostau gweinyddol rhesymol parthed y prosiect (e.e. printio a llungopïo, lluniau, ffon ac ati) hyd at uchafswm o £1,000.

Costau cydlynedd prosiect gyda chymwysterau addas i ddatblygu a chydlynu'r prosiect a'i symud at ei ddechreubwynt. Y cydlynedd yw person tu allan i'r mudiad a benodir am gyflog, ond gall fod yn weithiwr; ni fydd y grant yn uwch na 75% o gostau'r cydlynedd, hyd at uchafswm o £15,000.

Costau datblygu eraill: Gellir gwneud cais am gymorth tuag at gostau datblygu prosiect nad ellir ei dderbyn oddi wrth arianwyr eraill e.e. costau ffioedd cynlluniau busnes. Gall y prosiectau sydd â staff cyflogedig hawlio amser i'w staff ac argostau i gynhyrchu'r fath eitemau ar gost, hyd at uchafswm o £7,500.

Costau Mentor i weithio gyda phrosiect llai profiadol i'w helpu i symud y prosiect ymlaen hyd at uchafswm o £7,500; mewn rhai achosion, gellir cael y cymorth yma cyn comisiynu gwerthusiad opsiynau.

Cyswllt: Y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol, Alhambra House,
27-31 Charing Cross Road, Llundain, WC2H 0AU
Ffôn: 020 7925 0199
ahf@ahfund.org.uk
www.ahfund.org.uk

Ymddiriedolaeth Adfywiad y Meysydd Glo (Coalfields Regeneration Trust)

Bwriad: 'Hyrwyddo a chyflawni adfywiad cymdeithasol ac economaidd meysydd glo Lloegr, Cymru a'r Alban'.

Mae'r Ymddiriedolaeth wedi nodi ei bod yn cefnogi prosiectau sy'n cyd-fynd ag un neu fwy o'r themâu cyllido canlynol:

- Cymunedau cefnogol, sy'n cynnwys elfennau cyfalaf a refeniw o brosiectau sy'n creu neu'n gwella cyfleusterau cymunedol; sy'n gwella mynediad at wasanaethau gan gynnwys iechyd, a chyngor ar ddyledion a hawl i fudd-daliadau, ac sy'n cefnogi cyfranogiad pobl leol.
- Cymunedau dysgu, sy'n cynnwys gweithgareddau i bobl o bob oed ar gyrsiau achredig neu beidio, ar yr amod eu bod yn ychwanegol at ddarpariaeth statudol. Mae'n cynnwys blynyddoedd cynnar, gweithgareddau y tu allan i'r ysgol a gwersylloedd haf, gwaith ieuenctid a chynlluniau mentora a gwirfoddoli.
- Cymunedau menter, i gefnogi datblygiad grwpiau gwirfoddol a mentrau cymdeithasol er mwyn cynhyrchu incwm, ac mae'n cynnwys costau sefydlu, datblygu adeiladau ac offer i wella cynladwyedd, hyfforddiant busnes a chynlluniau gyda ffocws ar rannu adnoddau a chontractio.
- Cefnogi pobl i ddod o hyd i waith, sy'n ceisio adeiladu ar brosiectau cyflogaeth a gynigir eisoes drwy gefnogi dulliau newydd a lleol o gael pobl i weithio. Mae'r rhain yn cynnwys prosiectau sy'n gwella rhagolygon gwaith pobl drwy gymhorthdal cyflog, sgiliau galwedigaethol a chynlluniau hyfforddi wedi eu teilwrio; cynlluniau sy'n targedu pobl anodd eu cyrraedd; gweithgareddau sy'n troi o gwmpas diwydiannau twf sy'n darparu cynlluniau hyfforddi a gwarantu swyddi; a rhaglenni'r farchnad lafur.

Cymhwysedd: Rhoddir grantiau i elusennau, mudiadau gwirfoddol, awdurdodau lleol, asiantaethau a phartneriaethau. Mae grwpiau cymunedol a mudiadau bach yn gymwys os:

- Oes ganddynt gyfansoddiad priodol;
- Oes ganddynt gyfrif banc gyda sieciau'n cael eu llofnodi gan ddau berson o leiaf;
- Ydynt yn cyflwyno cais trefnus wedi'i gostio a fydd yn gwneud cyfraniad cadarnhaol i adfywio'r meysydd glo.

Rhaid i ymgeiswyr fod yn ariannol sefydlog, ac ni ddylai fod ganddynt gronfeydd wrth gefn sy'n fwy na chostau rhedeg 12 mis neu'n fwy na phedair gwaith gwerth y swm a ofynnir amdano.

Ceisiadau: Mae canllawiau a ffurflenni cais ar gael o swyddfa'r Ymddiriedolaeth ym Mhontypridd. Gwahoddir ymgeiswyr i drafod eu cynigion gyda'r Rheolwr Adfywio. Mae'r Ymddiriedolaeth yn pwysleisio bod angen cynllunio'r prosiectau'n gynhwysfawr. Mae trefniadau ymgeisio ar wahân ar gyfer:

- Pontio'r Bwlch (grant bach) (£500 i £10,000) – mae angen cyfansoddiad, cyfrifon diweddar, canolwr annibynnol, a disgrifiad o'r prosiect;
- Prif Grant (£10,000 i £100,000) – mae angen gwybodaeth fwy manwl;
- Cynllun Grantiau Menter Cymdeithasol y Meysydd Glo: yn darparu mentrau cymdeithasol newydd a chyfredol gydag ariannu ar gyfer costau cyfalaf a/neu refeniw i helpu twf datblygiad mentrau cymdeithasol o fewn ardaloedd glofaol. Mae'r cynllun yn dirwyn i ben yn 2012.

Ardaloedd cymwys: Meysydd glo presennol a blaenorol ac, fel eithriad, prosiectau y tu allan i'r ardaloedd hyn a fydd o fudd i ardal maes glo. Mae gwybodaeth fanwl ar gael o swyddfa'r Ymddiriedolaeth Adfywio'r Meysydd Glo.

Cyswllt: Ymddiriedolaeth Adfywio'r Meysydd Glo, Swyddfeydd Morol, Woodland Terrace, Maesycod, Pontypridd, Rhondda Cynon Taf CF37 1DZ

Ffôn: 01443 404 455

Ffacs: 01443 408 804

alunt@coalfields-regen.org.uk

www.coalfields-regen.org.uk

Waste Recycling Environmental (WREN)

Dyma gefnogaeth ar gyfer prosiectau cymunedol ac amgylcheddol yn ardaloedd Lloegr, Cymru a'r Alban sy'n agos i safleoedd tirlenwi Grŵp Ailgylchu Gwastraff. Rhaid i'r prosiectau ddarparu amwynder neu barciau; cadwraeth bioamrywiaeth; neu adfer adeiladau addoli sydd o ddi-ddordeb hanesyddol neu bensaernïol.

Mae prosiectau cymwys yn cynnwys: darparu, cynnal neu wella parc neu amwynder cyhoeddus; a thraddodi cadwraeth bioamrywiaeth. Mae'r grantiau bach rhwng £2,000 a £15,000; Grantiau mawr rhwng £15,000 a £50,000, a grantiau Cronfa Gweithredu Bioamrywiaeth rhwng £75,000 a £250,000.

Rhaid i'r prosiect fod o fewn 10 milltir i safle tirlenwi WRG. Gellir gwirio hyn ar y wefan: <http://www.wren.org.uk/apply>.

Cyswllt: WREN, WREN house, manor Farm, Bridgham, Norfolk, NR16 2RX

Ffôn: 01953 717165

wren@wren.org.uk

www.wren.org.uk

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Tŷ Baltig, Sgwâr Mount Stuart, Bae Caerdydd, Caerdydd, CF10 5FH

Elusen Gofrestredig 218093

Ffôn: 0800 2888 329

help@wcva.org.uk

Ffacs: 029 2043 1701

www.wcva.org.uk

Ffôn: 0800 2888 329

www.wcva.org.uk

Cynhyrchwyd gan WCVA, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli

Wedi ei ddiweddarau: 01/07/2011